

analytical and critical skills, accentuation of team cooperation, acquisition of real experience, development of thinking for growth, training of financial literacy, ethical entrepreneurship, mentoring and mentoring, networking or network opportunities, recognition of successes and failure in business.

Key words: *youth entrepreneurship, consulting on youth entrepreneurship, professional training, students of professional education, entrepreneurship, readiness for entrepreneurship, entrepreneurial competence.*

УДК 378:78:54/98

Лариса Дудікова

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова

ORCID ID 0000-0002-5841-0147

DOI 10.24139/2312-5993/2023.08-09/291-302

ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті розглянуто проблему формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів сестринської справи у медичних закладах вищої освіти. Визначено основні передумови розробок інноваційних підходів до формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів сестринської справи: соціальне замовлення суспільства; зарубіжний та вітчизняний досвід розробки компетентностей медичних сестер на основі інтеграції гуманітарних, соціальних та медичних дисциплін; нові вимоги до медсестер з урахуванням швидких змін системі охорони здоров'я та новітніх технічних досягнень. Обґрунтовано, що сформованість у медичних сестер фахової компетентності підвищує престиж професії, соціальний статус медичних сестер, зменшуючи межу між бакалаврами сестринської справи та лікарями. Нова генерація медичних сестер дасть змогу ефективніше використовувати лікарські кадри.

Ключові слова: *професійна підготовка, бакалаври сестринської справи, фахова компетентність, інноваційні підходи.*

Постановка проблеми. В сучасних умовах війни люди стали частіше звертатися за медичною допомогою, враховуючи значну сукупність негативних чинників, що впливають на стан їхнього здоров'я. Зростає і ринок платних медичних послуг за стабільно недостатнім фінансуванням безкоштовної медицини. Таким чином, проблема здоров'я населення комплексна та багатоаспектна, що передбачає особливі вимоги до підготовки медичних сестер.

Протягом останніх років у системі охорони здоров'я України триває реформування сестринської справи, спрямоване на модернізацію системи освіти сестринської персоналу, з розширенням професійних навичок, професійного та соціального статусу (Стасюк, 2016). Глобальні зміни української системи охорони здоров'я значною мірою залежать від компетентності медичних кадрів, зокрема медичних сестер. Підготовка медичних сестер нової генерації –

прикладних та академічних бакалаврів сестринської справи не лише підніме престиж професії, а й дасть змогу передати більшу частку функціоналу лікарів медичним сестрам, що знизить дефіцит лікарських кадрів (Lisaité, 2012). Значна частка відповідальності для реалізації такого соціального замовлення належить медичним закладам вищої освіти (МЗВО), в яких здійснюється підготовка бакалаврів сестринської справи (БСС) – універсальних медичних сестер нового покоління, готових здійснювати науково-дослідну, педагогічну, організаційно-управлінську та клінічну діяльність.

На сучасному етапі модернізації медсестринської освіти в умовах реформування охорони здоров'я України необхідно вирішити низку інноваційних завдань, зокрема в організації підготовки бакалаврів сестринської справи, формування у них фахової компетентності, оскільки важлива роль у реформуванні охорони здоров'я, забезпеченні доступності та якості лікувально-профілактичної допомоги населенню належить сестринському персоналу.

Від компетентності медичних сестер, вміння виявляти ініціативу, своєчасно виявити перші симптоми та ознаки залежить рання діагностика та профілактика захворювань (Лісна-Міських, 2016). Низка завдань охорони здоров'я, серед яких формування культури здоров'я, пропаганда здорового способу життя, вирішення медико-соціальних проблем, низка лікарських процедур та повноважень, можливість самостійного прийняття рішень) повинні бути передані до компетентності бакалаврів сестринської справи.

Аналіз актуальних досліджень. Вивченню проблеми компетентнісного підходу в освіті присвячено низку зарубіжних і вітчизняних досліджень. Основи теорії компетентнісного підходу висвітлено у працях сучасних науковців: І. Бех, Н. Бібік, В. Луговий, О. Овчарук, О. Пометун та ін. Проблеми формування професійної компетентності фахівців присвячено наукові пошуки Н. Єфремова, В. Петрук, А. Семенової, Ю. Швалба та ін. Особливої значущості набуває той факт, що вивчається не лише проблема формування професійної компетентності, а й різних її аспектів, зокрема: психологічної, комунікативної, соціокультурної, паліативної, життєвої, здоров'язберігаючої та ін. Процес формування професійної компетентності та реалізації компетентнісного підходу у фаховій підготовці фахівців медсестринства висвітлено у працях М. Демянчука, Л. Борисюк, О. Маркович, І. Радзівської, О. Шавальнової, С. Ястремської

та ін. Також науковцями схарактеризовано особливості професійної діяльності медичних працівників та соціально-психологічні чинники її ефективності (І. Вітенко, Л. Коробка та ін.). Однак актуальними залишаються проблеми формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів сестринської справи під час вивчення дисциплін з акушерства і гінекології у медичних закладах вищої освіти.

Метою статті є здійснення міждисциплінарного аналізу процесу формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів сестринської справи у медичних закладах вищої освіти.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення низки **завдань**: уточнити зміст і сутність поняття «фахова компетентність майбутніх бакалаврів сестринської справи»; визначити специфіку поняття. Для вирішення поставлених завдань було використано теоретичні **методи дослідження**, зокрема, теоретичний аналіз і синтез, узагальнення психолого-педагогічної, методичної та спеціальної літератури, інформаційних джерел з проблеми дослідження; наукова інтерпретація конкретних педагогічних фактів, ретроспективний аналіз професійної діяльності майбутніх бакалаврів сестринської справи; абстрагування, систематизація, порівняння та зіставлення, теоретичний аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури щодо вивчення наукового фонду.

Виклад основного матеріалу. Тенденції розвитку сестринської справи значно посилюють роль медсестри у сучасній системі охорони здоров'я. Спершу медсестра належала до середнього медичного персоналу, була помічником лікаря та здійснювала сестринський догляд за призначенням лікаря (Ястремська, 2017). Сучасні теорії сестринської справи, засновані на науковому підході та доказових практиках, розглядають медсестру як рівноправного партнера лікаря, який приймає самостійні сестринські рішення, планує і здійснює доказовий сестринський догляд (Russell, 2012). Водночас, невід'ємну роль в реалізації основних завдань реформування галузі відіграє медична сестра з вищою освітою зі сформованою фаховою компетентністю. Саме тому в усьому світі підготовку фахівців сестринської справи здійснюють не лише на рівні базової технічної та професійної освіти (Deng, 2015), а й у межах бакалаврату, магістратури та докторантури у сестринській справі (Ястремська, 2017). І в останні роки акцент професійної підготовки змістився зі засвоєння студентами знань та умінь на формування професійної/фахової компетентності.

До діяльності медичних сестер висуваються особливі вимоги, з урахуванням яких реалізується пошук нових підходів до підвищення якості та ефективності їхньої діяльності (Демянчук, 2019). Як свідчить світова практика, компетентне використання діяльності сестринських кадрів забезпечує не лише підвищення якості, а забезпечення доступності та економічності наданої медичної допомоги, реалізації її можливостей, зокрема й в акушерстві і гінекології (Winland-Brown, Lachman, Swanson, 2015). Окрім того, сестринську практику необхідно спрямовувати не лише на певного пацієнта, а й на сім'ю та громадські групи (Левківська, 2014).

Бакалавр сестринської справи – це компетентна медична сестра, яка отримала інтегровану базову підготовку. Таким чином відбувається протистояння інтегрованого та диференційованого підходів до навчання. Це означає, що чільне місце у виборі підходів до навчання має належати тимчасовому та просторовому критеріям (Южно, 2019).

Водночас, останнім часом значно змінилася динаміка розвитку практичних знань та навичок, а також умінь в організації діяльності бакалаврів сестринської справи, оскільки змінюються і завдання, що стоять перед медициною загалом. Найчастіше діяльність медичних сестер здійснюється у денних стаціонарах, у долікарській практиці, у службі медико-соціальної допомоги. Медичних сестер зобов'язують, згідно з новими професійними стандартами, готувати пацієнтів до самоконтролю за станом свого здоров'я, до профілактики захворювань, правил виконання призначень лікаря, основ дієти тощо (Харащук, 2017). Організація підготовки бакалаврів сестринської справи найбільшою мірою пов'язана із оптимізацією роботи первинної (амбулаторної) ланки медичної допомоги (Варава, 2018). Це, водночас, свідчить про інтеграцію діяльності різних рівнів і служб охорони здоров'я.

Професійна практика сестринського персоналу на сучасному етапі передбачає самостійний розділ роботи з пацієнтом: проведення долікарських оглядів, а також профілактичних; виявлення та вирішення у межах компетентності проблем пацієнта; забезпечення сестринськими послугами пацієнтів з найпоширенішими захворюваннями, охоплюючи діагностичні заходи та маніпуляції (самостійно і разом із лікарем); проведення занять із різними групами пацієнтів; здійснення прийому пацієнтів у межах своєї компетентності (Ушакова, 2018).

Відтак, з огляду на глобальні зміни, що відбуваються в економіці та соціальній сфері України, перед освітою стоїть необхідність глибокої

модернізації, переходу на інноваційну стратегію розвитку. Підготовка майбутніх бакалаврів сестринської справи не є винятком. Вона повинна інтегрувати все найкраще, що є у вітчизняній та світовій освітній практиці. Основними передумовами розробки інноваційних підходів до підготовки та формування фахової компетентності бакалаврів сестринської справи є:

- соціальне замовлення суспільства, відображене у нормативних документах, що регламентує вдосконалення та розвиток системи професійної підготовки медичних сестер в медичних закладах освіти (середніх та вищих);

- зарубіжний та вітчизняний досвід розробки компетентностей медичних працівників на основі інтеграції гуманітарних, соціальних та медичних дисциплін;

- мінливу умови розвитку професійної компетентності та професійної мобільності бакалаврів сестринської справи;

- нові вимоги до медсестер, які повинні не лише надавати компетентну медичну допомогу пацієнтові, а й ефективно підвищувати рівень своєї професійної підготовки з урахуванням швидких змін системи охорони здоров'я та новітніх технічних досягнень (Черних, 2015).

Професійна діяльність медичної сестри-бакалавра складна і потребує високого рівня фахової компетентності та синхронізації теоретичної та практичної підготовки. Професійна діяльність бакалаврів полягає у збереженні та забезпеченні здоров'я населення, покращення якості його життя шляхом надання компетентної сестринської допомоги, проведення профілактичної роботи з населенням, забезпечення організації роботи сестринського персоналу. Об'єктами професійної діяльності бакалаврів є пацієнт та його оточення, населення, сестринський персонал.

Основними професійними функціями бакалаврів сестринської справи є: організація, здійснення та оцінка ефективності сестринського процесу; ведення долікарського амбулаторного прийому та проведення патронажу пацієнтів; організація навчання пацієнта та/або сім'ї; організація, здійснення та оцінка ефективності заходів для зміцнення здоров'я та профілактики захворювань; надання сестринського догляду в терапії, геріатрії, хірургії, акушерстві-гінекології та педіатрії; надання долікарської допомоги у надзвичайних ситуаціях; спеціалізований сестринський догляд у психіатрії та наркології; спеціалізований реабілітаційний (відновлювальний) та паліативний сестринський догляд;

надання наставницької допомоги студентам та фахівцям сестринської практики; розвиток доказової сестринської практики; асистування лікаря під час проведення високоспеціалізованої медичної допомоги; лідерство у питаннях покращення якості надання сестринської допомоги; організація, здійснення та оцінка ефективності сестринського процесу в спеціалізованих галузях медицини в осіб різних вікових категорій; ведення долікарського амбулаторного прийому та проведення патронажу пацієнтів; навчання пацієнта та/або сім'ї; організація, здійснення та оцінка ефективності заходів для зміцнення здоров'я та профілактики захворювань; здійснення організаційної та управлінської сестринської діяльності; здійснення наставництва студентів та фахівців сестринської практики; розвиток доказової сестринської практики та сестринської науки; лідерство та управління у сестринській справі.

Узагальнену характеристику кваліфікації варто відобразити у формі основних видів професійної діяльності та їхніх професійних компетентностей:

1) лікувально-діагностична діяльність:

- здатність виконувати сестринські маніпуляції (надання медичних послуг);

- готувати пацієнта до діагностичних процедур, здійснювати лікарську терапію за призначенням лікаря;

- готовність забезпечити компетентний догляд за пацієнтом з урахуванням його індивідуальних потреб та проблем на основі володіння методами збору та оцінки даних щодо стану здоров'я пацієнта, методології сестринського процесу, результатів оцінки ефективності надання медичної та медико-соціальної допомоги пацієнту (Lisna-Miskiv, 2020);

- готовність до взаємодії з колегами та роботи в колективі, зокрема у складі лікувальної бригади, згідно із затвердженими порядками надання медичної допомоги пацієнтам;

- готовність надати медичну допомогу при невідкладних та загрозливих для життя станах;

2) реабілітаційна діяльність:

- здатність та готовність до участі у розробці та реалізації спеціалізованих реабілітаційних програм;

- здатність та готовність до організації сестринського забезпечення реабілітаційної роботи в установах охорони здоров'я;

3) медико-профілактична діяльність:

- здатність застосовувати знання загальних закономірностей походження та розвитку життя, будови та функціонування клітин, тканин, органів та систем організму, уявлення про чинники формування здоров'я, регуляцію та саморегуляції в нормі та патології з метою проведення цілеспрямованих заходів щодо профілактики захворювань, зміцнення та відновлення здоров'я населення;

- здатність вести пропаганду здорового способу життя на основі наукового уявлення про здоровий спосіб життя, володіння методами, вміннями та навичками фізичного самовдосконалення;

- здатність консультувати пацієнта (сім'ю) з питань профілактики загострень захворювань, їхніх ускладнень, травматизму, питань організації раціонального харчування, забезпечення безпечного середовища, фізичного навантаження;

- здатність забезпечити виконання вимог до лікувально-охоронного, санітарно-гігієнічного та санітарно-епідеміологічного режиму у медичній установі;

4) організаційно-управлінська діяльність:

- готовність працювати з нормативно-розпорядчою документацією та застосовувати основи економічних та правових знань для реалізації професійних функцій у галузі охорони здоров'я;

- здатність та готовність до реалізації правової компетентності, дотримання норм в галузі професійної діяльності та надання допомоги у захисті прав та інтересів пацієнта;

- здатність до керівництва сестринським персоналом та готовність до розробки управлінських рішень щодо підвищення ефективності роботи структурного підрозділу/установи;

- здатність до аналізу роботи, оцінки потенційних можливостей розвитку та визначення потреби в зміні сестринської служби структурного підрозділу/установи та готовність до проектування програм нововведень та розробки плану заходів щодо їхньої реалізації;

- здатність та готовність до організації заходів щодо оцінки, підвищення кваліфікації, перепідготовки кадрів із середньою медичною освітою;

- готовність здійснювати збір та обробку медико-статистичних даних;

5) дослідницька діяльність:

- готовність до оперативного пошуку, обміну, аналізу інформації в галузі досліджень у сестринській практиці та медицині; здатність до створення умов для їхнього здійснення;

- готовність проводити дослідницьку роботу у сфері професійної діяльності.

Таким чином, варто констатувати, що за рівнем теоретичної підготовки бакалаври сестринської справи відповідають вищій освіті, а за рівнем практико зорієнтованості – поглибленій підготовці середньо професійної освіти.

У педагогічній науці сьогодні чітко простежується інтеграція загальнонаукових, природничо-наукових, технічних та суто медичних знань у межах підготовки фахівців різного профілю (Черних, 2015). Так, підготовка медичних сестер спрямована на освоєння важливого навчального матеріалу та професійних компетентностей, з одного боку, та на формування їхніх індивідуальних якостей – з іншого. Професійна підготовка бакалаврів сестринської справи спрямована не лише на формування фахових компетентностей, а й на розвиток професійно значущих якостей та цінностей, зокрема спрямованість на повагу та урахування потреб пацієнта (пацієнт-центристський підхід) (Лісна-Міських, 2016). Ці цінності є сполучною ланкою між існуючими громадськими установами в галузі медицини та діяльністю бакалаврів сестринської справи. Відтак, процес формування фахової компетентності бакалаврів сестринської справи у системі професійної освіти забезпечує широку інтеграцію науки, прогресивних медичних технологій та практичної діяльності. Основний акцент в освітньому процесі необхідно робити на застосуванні інноваційних педагогічних технологій, без використання яких така інтеграція неможлива.

Підготовка бакалаврів сестринської справи вимагає освоєння професійних компетентностей та формування корпоративних навичок взаємодії з людьми. У сфері охорони здоров'я це особливо важливо і необхідно, оскільки результативний лікувально-діагностичний процес ґрунтується на ефективній комунікації пацієнта та медичного працівника. Професійна компетентність бакалаврів сестринської справи відображає особливу групу знань, умінь та навичок, заснованих на принципах етики та деонтології, а також до комплексу особистісних якостей, що виявляється у процесі комунікації з колегами та пацієнтами. Відтак, бакалаври сестринської справи повинні бути фахово компетентні у сфері своєї діяльності, а також володіти універсальними навичками – «soft

skills», необхідними у суспільстві. Розвиток цих навичок, як і освоєння універсальних компетентностей, відіграє важливу роль у формуванні надпрофесійних якостей бакалаврів сестринської справи, які сприяють ефективній взаємодії з пацієнтами та суб'єктами охорони здоров'я.

Формування «soft skills» відбувається в межах освоєння відповідного навчального матеріалу в процесі навчання. Відтак, випускник повинен володіти такими компетентностями, спрямованими на розвиток «soft skills»: здатність здійснювати пошук, критичний аналіз та синтез інформації, застосовувати системний підхід на вирішення поставлених завдань; здатність визначати коло завдань у межах поставленої мети та обирати оптимальні способи їхнього вирішення з урахуванням чинних правових норм, наявних ресурсів та обмежень; здатність здійснювати соціальну взаємодію та реалізовувати свою роль у команді; здатність керувати своїм часом, вибудовувати та реалізовувати траєкторію саморозвитку на основі принципів освіти протягом усього життя.

Таким чином, фахова компетентність майбутніх бакалаврів сестринської справи є інтегрованою якістю, що забезпечує здійснення:

1) клінічної сестринської справи: здатність здійснювати безпечний пацієнт-центристський сестринський догляд, приймати відповідальність за незалежні рішення, дії та управління персоналом;

2) наукового підходу та доказової сестринської практики: планують та здійснюють наукові дослідження у сестринській справі, демонструють результати дослідження та впроваджують їх у клінічну практику, приймають обґрунтовані рішення на основі доказової сестринської практики;

3) менеджменту та якості: несуть відповідальність за власні самостійні дії та роботу команди; віддані принципам якості та ефективної міжпрофесійної діяльності у всіх ситуаціях;

4) зміцнення здоров'я: володіють широким спектром методів та стратегій сприяння здоровому способу життя та самостійному догляду на індивідуальному/сімейному/популяційному рівнях;

5) навчання та керівництво: володіють широким спектром методів та матеріалів у сестринській справі для навчання та керівництва різних пацієнтів та груп населення.

Сформованість фахової компетентності майбутніх бакалаврів сестринської справи сприятиме наданню безпечних, висококваліфікованих послуг та допомоги пацієнтам; надання людям

можливості контролювати власне здоров'я; забезпечувати рівний доступ та безперервне отримання необхідної допомоги кожному; самостійне ведення хронічних станів та надання довгострокової допомоги; зміцнення здоров'я на всіх етапах життя.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Реформи, що проводяться у медсестринстві, розширення зони професійної діяльності медичних сестер, підвищення їхнього професійного та соціального статусу повинні починатися з удосконалення структури та змісту освітніх стандартів з підготовки медичних працівників, розробки освітніх стандартів бакалаврату, які б інтегрувалися з вищою медичною освітою та орієнтувалися на міжнародний рівень (Демянчук, 2019). Компетентнісний підхід як стійкий тренд в сучасному освітньому процесі, передусім, зорієнтований на досягнення практичних результатів, набуття значних професійних навичок, затребуваних у практичній системі охорони здоров'я. Компетентнісний підхід передбачає форму інтеграції теоретичного та практичного навчання за участю у розробці програм навчання експертів-роботодавців. Отже, оцінка рівня сформованості фахової компетентності бакалаврів сестринської справи дасть змогу визначити рівень їхньої професійної підготовки, а також оптимізувати формування практичних навичок в освітніх програмах з підготовки бакалаврів сестринської справи.

Таким чином, підготовка майбутніх бакалаврів сестринської справи, заснована на компетентнісному підході та зорієнтована на практичну підготовку студентів до самостійної медсестринської діяльності, дасть змогу вирішити низку проблем системи охорони здоров'я: насамперед, систему охорони здоров'я України поповнять медичні сестри нової генерації, які компетентно і самостійно вирішують низку проблем пацієнтів, стоять на варті збереження здоров'я та підвищення якості життя пацієнтів. Сестринська справа має стати самостійною галуззю системи охорони здоров'я.

ЛІТЕРАТУРА

- Варава, О. Б. (2018). Використання інноваційних педагогічних технологій у професійній підготовці майбутніх бакалаврів сестринської справи. *Інноваційна педагогіка*, 8, 115–118. (Varava, O. B. (2018). The use of innovative pedagogical technologies in the professional training of future nursing bachelors. *Innovative pedagogy*, 8, 115–118).
- Демянчук, М. Р. (2019). Інноваційно-технологічні процеси у професійній підготовці майбутніх молодших спеціалістів сестринської справи у медичних коледжах. *Інноваційна педагогіка*, 16, 52–55. (Demyanchuk, M. R. (2019).

- Innovative technological processes in the professional training of future junior nursing specialists in medical colleges. *Innovative pedagogy*, 16, 52–55).
- Левківська, С. М. (2014). Формування фахової компетентності майбутніх медичних сестер як наукова проблема. *Вісник Житомирського державного університету. Сер.: Педагогічні науки*, 1 (73), 124–131. (Levkivska, S. M. (2014). Formation of professional competence of future nurses as a scientific problem. *Bulletin of Zhytomyr State University. Ser.: Pedagogical Sciences*, 1 (73), 124–131).
- Лісна-Міський, Н. Є. (2016). Загальна характеристика формування професійної компетентності майбутніх фахівців сестринської справи. *Педагогічний дискурс. Сер.: Педагогічні науки*, LXXII, 122–126 (Lisna-Miskiv, N. E. (2016). General characteristics of the formation of professional competence of future nursing specialists. *Pedagogical discourse. Ser.: Pedagogical Sciences*, LXXII, 122–126).
- Стасюк, В. (2016). Деякі проблемні питання підготовки медичних фахівців середньої ланки в Україні. *Освіта. Технікуми. Коледжі*, 3, 4 (41), 8–10 (Stasiuk, V. (2016). Some problematic issues of training middle-level medical specialists in Ukraine. *Education. Technical schools Colleges*, 3, 4 (41), 8–10).
- Ушакова, К. Ю. (2018). *Психологічні чинники становлення професійної «Я-концепції» у студентів медичних коледжів.* (Автореф. дис. ... канд. психол. Наук зі спеціальності 19.00.07). Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 21 (Ushakova, K. Yu. (2018). *Psychological factors of formation of professional "self-concept" among students of medical colleges.* (PhD thesis 19.00.07). National ped. University named after M. P. Dragomanov. Kyiv, 21).
- Харашчук, І. (2017). Особливості формування професійної компетентності студентів медичного коледжу: реалії та перспективи. *Освітній простір України*, 11, 109–114. (Kharaschuk, I. (2017). Peculiarities of formation of professional competence of medical college students: realities and prospects. *Educational Space of Ukraine*, 11, 109–114).
- Черних, Ю. А. (2015). Розвиток готовності до професійного самовдосконалення у майбутніх фахівців в галузі медицини. *Науковий вісник Донбасу*, 4, 18–23. (Chernykh, Yu. A. (2015). Development of readiness for professional self-improvement in future specialists in the field of medicine. *Scientific Bulletin of Donbass*, 4, 18–23).
- Южно, Н. (2019). Обґрунтування дидактичних умов формування інформаційно-цифрової компетентності студентів медичного коледжу. *Наукові записки кафедри педагогіки*, 1 (44), 315–322. (Yuhno, N. (2019). Justification of didactic conditions for the formation of information and digital competence of medical college students. *Scientific Notes of the Department of Pedagogy*, 1 (44), 315–322).
- Ястремська, С. О. (2017). *Теорія і практика професійної підготовки майбутніх магістрів сестринської справи засобами дистанційного навчання у вищих медичних навчальних закладах.* [Монографія]. Тернопіль, ТДМУ, 398. (Yastremska, S. O. (2017). *Theory and practice of professional training of future nursing masters by means of distance learning in higher medical educational institutions.* [Monograph]. Ternopil, TDMU, 398).
- Deng, F. F. (2015). Comparison of nursing education among different countries. *Chinese Nursing Research*, 2 (4), 96–98.
- Lisaitė, D. (2012). Professional Mobility. Experiences of Mobile Medical Professionals. *Journal of Intercultural Communication*, 30, 217–236.

- Lisna-Miskiv , N. (2020). The content and characteristics of the didactic laws for forming the readiness of future nurses-bachelors for professional activities. *Knowledge, Education, Law, Menegement*, 2 (30), 153–159.
- Russell, K. (2012). Nurse practice acts guide and govern nursing practice. *Journal of Nursing Regulation*, 3 (3), 36–42.
- Winland-Brown, J., Lachman, V. D., & Swanson, E. (2015). O'Connor The New 'Code of Ethics for Nurses With Interpretive Statements'. Practical Clinical Application. Part I. *Medsurg nursing*, 24 (4), 268–271.

SUMMARY

Dudikova Larysa. Formation of professional competence of future nursing bachelors in medical institutions of higher education.

The article deals with the problem of formation of professional competence of future bachelors of nursing in medical institutions of higher education. The main prerequisites for the development of innovative approaches to the formation of the professional competence of future bachelors of nursing are determined: the social order of society; foreign and domestic experience of developing the competencies of nurses based on the integration of humanitarian, social and medical disciplines; new requirements for nurses, taking into account rapid changes in the health care system and the latest technical advances. It is substantiated that the formation of professional competence in nurses increases the prestige of the profession, the social status of nurses, reducing the gap between bachelors of nursing and doctors. The new generation of nurses will make it possible to use medical personnel more efficiently.

It is summarized that the training of future bachelors of nursing, based on a competency-based approach and focused on the practical preparation of students for independent nursing activities, will make it possible to solve a number of problems of the health care system: first of all, the health care system of Ukraine will be replenished with nurses of a new generation, who competently and independently solve a number of patients' problems, stand on guard to preserve health and improve the quality of life of patients. It has been established that the professional competence of future bachelors of nursing is an integrated quality that ensures the implementation of: clinical nursing: the ability to implement safe patient-centered nursing care, to take responsibility for independent decisions, actions and personnel management; scientific approach and evidence-based nursing practice: plan and carry out scientific research in nursing, demonstrate research results and implement them in clinical practice, make informed decisions based on evidence-based nursing practice; of management and quality: are responsible for their own independent actions and team work; committed to the principles of quality and effective interprofessional activity in all situations; health promotion: have a wide range of methods and strategies for promoting a healthy lifestyle and self-care at the individual/family/population level; teaching and guiding: possess a wide range of nursing techniques and materials for teaching and guiding different patients and populations.

Key words: professional training, nursing bachelors, professional competence, innovative approaches.